מכתבים

כשלון של משימה

נכשלתי, ואני סבור שאני כשלון.

קיוויתי ששביתתי בתוך בניין הקונגרס תסייע לפתרון בעייתה החברתית הכאובה והטראגית של ישראל — המתיחות העמוקה השוררת בין שני חלקי העם בישראל, יוצאי ארצות המע־רב ואלה מן המזרח.

זרצר

אני סבור ששורש הבעייה אינו נעוץ בעניינים כמו חינוך, שיכון, תעסוקה, ני־שואין בינעדתיים או ייצוג. הבעייה היא ביסודה בעייה של מוסר. שורש הענ־יין הוא ללא ספק בכך, שאלפים רבים של אנשים משוכנ־עים לגמרי, שהעובדה שבאו מאירופה, או מאמריקה, מעניקה להם עליונות על פני אלה שהגיעו לישראל מאסיה או מאפריקה. זוהי שאלה של התייחסות אינדיבידואלית של כל פרט ופרט, הנובעת מריגשי עליונות מדומה של תרבות או מוצא אתני.

מטרתי היתה, לכן, לנקוט בצעד של מוסר אשר יפנה אל הלב — שביתת־רעב. אל הלב, כיוון שהוא הגורם לכל מעשי אנוש.

באמצע שביתתי הרגשתי כי לא אוכל ל־המשיך. לא היתה זו שאלה של יכולת פי־זית. הפסקתי לאחר שגיליתי כי אינני בשל עדיין, מוסרית, למה שהצבתי לעצמי.

הרגשתי בדידות נוראה, כאילו הוטל משא העולם כולו על כתפי הצרות. ואינני חושב את עצמי לבעל שיעור־קומה, היכול לשאת בכך. אני מקווה שיימצא אדם אשר יוכל להמשיך במאבק בו התחלתי, במקום ש־הפסקתי. אני עצמי אמשיך להיאבק, אולם ברמה יותר מציאותית מאשר הפעם.

מיכאל זרצר, ירושלים

על הביקור

הגישה שבמאמר „אל תבלבלו" (העולם ה־זה 1426), מעלימה עין מהנקודה העיקרית: לא רצינו לתת לחוק־השבות גון דתי או מוצאי.

חוק זה בא לפתור בעייה אנושית של אנשים, שנרדפו בשל גונם הדתי־מוצאי כיהו־דים. רק מדינת־ישראל עשויה להבטיח להם הגנה מרדיפות על רקע זה.

ג. ד., תל־אביב

מאמרו של אורי אבנרי „אל תבלבלו" היה מיותר. התמונות באותו גליון משקפות היטב את דעתם של המשתתפים בקונגרס הציוני.

יעקב אלמוג, חדרה

אני רואה את עצמי כנציג לא פחות טיפוסי מאשר העורך, של אותו דור מלחמת תש"ח, ומאמרו קומם אותי באופן ספונטאני.

אמנם דעות אלו רחוקות מאוד בקרב רבים וטובים, הנמנים על האינטליגנציה הישראלית הבלתי־תלוייה, אך גם אם אין הן ניזונות מהתנשאות מתייהרת על פני יהודי הגולה, מקורן במרדנות לשמה, רדידות ריגשית, פש־טנות ונאיביות.

לדעתי אנו הרבה יותר יהודים משאנו מוכנים להודות בכך. השאלה היא: כיצד ניתן למזג את זהותנו היהודית בזו ה־ישראלית?

א. גנדלר, תל־אביב

אסור לענות!

כבר כמעט חודשיים עברו מיום שנתפרסם מכתבו של אורי אבנרי לאל־ארד, (העולם הזה 1419). עד היום לא קראנו את תשו־בתכם.

לתשובה זאת מחכים רבים, והעובדה שלא נשמע מכם דבר, בקשר לכך, מתפרשת כ־הודאה שמעצרכם היה מוצדק וכי אתם סוכני אויב.

אני מקווה לקרוא את תשובתכם במהי־רות האפשרית.

קאדו ג'אמיל, נהריה

קבוצת אל־ארד אינה זכאית לענות, ואילו ענתה לא היה העולם הזה רשאי לפרסם את תשובתה — בהתאם לתקנות החירום ש־הופעלו על־ידי ממשלת ישראל נגד ה־קבוצה.

דיבה עצמית?

אינני יודע אם צודק הפרקליט בהנחה, שנגרם נזק ושם רע למרשו צבי רוזנבלט, המוזכר במאמרו של שאול אביגור במולד, כאחד המשתתפים ברצח ארלוזורוב (העולם הזה 1426).

אולם אני יודע בבטחון כי תפוצת מולד היא אפסית, ואילמלא הפירסום שניתן לכל העניין על־ידי התביעה, היו דברי אביגור נשארים בלתי־ידועים.

לפיכך, אם יש לתבוע את מישהו על הוצאת דיבה וגרימת נזק למר רוזנבלט, הרי יש לתבוע את אלה שייעצו לו להגיש את התביעה.

יעקב אדדר, תל־אביב

המותר להינשא לערבי?

התפלאתי לקרוא את מכתבו של חיים שמעוני, נגד נישואי־תערובת (העולם הזה 1426).

אנו עם קטן, ואיננו יכולים להרשות לעצמנו להצטמצם בד' אמותינו. אם גבר מכיר אשה (או להיפך), באשר היא אדם ברוחה ובנפשה, אסור שיפריעו כאן גורמים כמו דת, גזע או לאום.

אנו חיים בתקופה בה קובעת הרוח, לא מה שכתוב בתעודת־הזהות.

עדנה רז, ירושלים

דברים מתחרזים

במיקרה של סיפוק אינפורמציה מצידכם, אנא דייקו (העולם הזה 1426).

תומרקין

(1) הייתי בבית־שרון בענייני עבודה, ולא במסיבה.

(2) לא הייתי שי־כור.

(3) לא אמרתי ל־מר נמיר דבר המת־חרז עם בראיה. ל־היפך, השיחה היתה ידידותית ביותר.

(4) לדן בן־אמוץ אמרתי דבריב המה־חרזים, ואומר לו אותם בכל הודמ:ת שיגלה את חוכר טעמו בענייני אמנות פלאסטית.

(5) להבא אכה אותו חזרה.

יגאל תומרקין, תל־אביב

האם אני יהודי?

אני רוצה לפנות לדודה רינה איתני מ־נצרת. לי קוראים אליק, ואני נולדתי ב־1 בינואר 1960 בבית חולים ביילינסון.

האמא שלי רוסייה. לי עשו ברית־מילה,

איידוקובסקי

אבל בכל זאת כתבו אצלי בתעודה שאני נוצרי, למרות שאמא שלי אף פעם בחייה לא ביקרה בכנסייה.

אני מאוד רוצה לשאול אותך, דודה איתני — האם אני יהודי או לא? את בודאי יודעת את זה יותר טוב מכל ה־חכמים.

אליק איידוקובסקי, בני־ברק

בולקין הטוב

ישבתי עם אלי בולקין בתא אחד במשך שבועיים. הוא בחור חביב וסימפאטי, ה־מחלק כל מה שיש לו בין חבריו לכלא. לדעתי, אין הוא מסוגל לרצוח, והוא חף מפשע.

היחס אליו בבית־הסוהר הוא מחפיר. כשסבל מכאב שיניים נורא, סירבו לאפשר לו לקבל טיפול אצל רופא־שיניים. במקום זה ראה אותו רופא רגיל, אשר רשם לו כדורי שינה.

א. לסק, חיפה

ספר לסאבא

לפני חודשיים וחצי קניתי מכשיר־טלביזיה של חברת סאבא, במחיר של כ־2700 (אלפ־יים ושבע מאות) ל"י.

המוכר הצטיין באדיבות ובדיברי־נועם, ולא הניח לי ספק כי אהנה מן המכשיר הנאה מלאה.

מאז היו לי ימי־קליטה כלהלן:

ביירות — אף לא יום אחד.

(המשך בעמוד 4)

הלהיט החם ביותר של החיפושיות...

— תה. הדבר הראשון שבקשו החיפושיות לאחר נחיתתם בשדה התעופה של לונדון — היה ספל תה חם ומהנה. יותר ויותר אנשים צעירים „מגלים" כי תה הוא המשקה לאדם המודרני. אין כמו כוס תה אמיתי חריף וחם, חזק ומהביל, תה ויסוצקי.